

Een machinekamer als circuspiste

In de machinekamer van een groot schip balanceren matrozen om beurten op standaarden die in goochelacts worden gebruikt om mensen te laten 'zweven'. Nu zijn de standaarden echter met lakens duidelijk zichtbaar gemaakt. De matrozen scheren niet over de vloer, maar hangen er een beetje ongemakkelijk boven.

Beeldend kunstenaar Saskia Janssen (1968) nam de standaarden vorig jaar mee op een bootreis van Hongkong naar China. Janssen spreekt geen Maleis, de matrozen geen Engels. Maar door het gegochel met de standaarden was er al snel contact. Janssen maakte er polaroids voor de diaserie *Floating Indonesians*.

Het werk is te zien op de tentoonstelling *Killing Your Darlings?*, waarmee het kunstenaar-sinitiatief Ziegler Groningen zijn vijfjarig bestaan viert. 'Killing Your Darlings' is een gezegde uit de theater- en filmwereld: de regisseur moet vaak ingrijpend in het oorspronkelijke idee en script schrappen om tot een goed eindproduct te komen. De vraag of beeldend kunstenaars op een vergelijkbare manier werken, vormt het uitgangspunt van de tentoonstelling met werken van zeven beeldend kunstenaars.

Killing Your Darlings? haakt in op een trend in de beeldende kunst waarin het delen van ervaringen voorop staat, niet de beschouwing van een autonoom kunstvoorwerp. Het kunstwerk bestaat uit een ontmoeting van de kunstenaar met het publiek en heeft het karakter van een proces met een open einde.

De werken bij Ziegler zijn duidelijk af, maar ze zijn wel gericht op de overdracht van ervaringen. Zo wil Saskia Janssen haar persoonlijk contact met de matrozen overbrengen op de toeschouwer. Daarom heeft ze van meet af aan een beeld voor ogen. Zij verandert op haar foto's de machinekamer in een circuspiste. Door deze wijze van verbeelding zit de toeschouwer van *Floating Indonesians* op de eerste rang en deelt hij in het plezier van de matrozen.

Als het overdragen van emoties voorop staat, ligt effectbejag op de loer, zoals bij de geschilderde zelfportretten van Colien Langerwerf (1963). Met stereotiepe vrouwbeelden hoopt zij persoonlijke gevoelens over te brengen, maar zij toont slechts sjablonen. De schilderijen zijn niet meer dan gemiddelde reclameboodschappen.

Owen Oppenheimer (1969) maakt van de nood een deugd. In zijn film *Trials & Errors* stelt hij alles in het teken van het overdragen van spanning. De beelden zijn fascinerend mooi, niet omdat Oppenheimer de trukendoos van een gemiddelde horrorfilm perfect beheerst, maar omdat hij de beelden tot op het bot heeft ontdaan van alles dat geen spanning oproept.

In het vierde filmpje zit een man aan een bureau een brief te typen. Keer op keer komt hij niet verder dan de aanhef. Verder gebeurt er niets. Maar elke letter die hij typt staat even bol van de spanning als de vette maden die een voor een op zijn toetsenbord vallen.

Erik Hagoot

Killing your Darlings?, met werken van Corné Gabriëls, Saskia Janssen, Peter Land, Colien Langerwerf, Shauna McMullan, Owen Oppenheimer en Femke Schaap. Ziegler, t/m 15 maart, wo-za 13-17 uur, Waagplein 2-4, Groningen.